

Sách Huấn ca [2]

(Nhóm Phiên dịch CGKPV)

Sách Huấn ca (Hc 42,25–51,30)

- 42 1** Còn về những chuyện sau đây, con đừng xấu hổ,
cũng đừng vì nề ai mà phạm tội :
- 2** Con đừng xấu hổ vì lề luật của Đấng Tối Cao và giao ước của Người, hay vì phán quyết công minh dành cho người ngoại giáo,
- 3** vì sòng phẳng với bè bạn và kẻ đồng hành, hay phân chia gia tài cho bè bạn,
- 4** vì cân đong sao cho chính xác hay vì thu lợi ít hay nhiều,
- 5** vì lợi lộc do nghề buôn bán, vì phải nghiêm khắc khi giáo dục con hay trừng phạt nặng nề tên đầy tớ hư hỏng.
- 6** Gặp đàn bà tọc mạch, cần đóng ấn niêm phong, ở đâu có lăm người tắt mắt, phải khoá sao cho chặt.
- 7** Trao cái gì, phải cân phải đém, xuất hay nhập, đều phải có giấy tờ.
- 8** Con đừng xấu hổ khi phải dạy dỗ đứa ngu, đứa ngốc, và ông già mà còn cãi lộn với thanh niên. Được vậy con mới là người có giáo dục tử tế, và sẽ tỏ ra từng trải trước mặt mọi người.
- 9** Đối với một người cha, con gái là kho tàng không bảo đảm, ông mất ăn mất ngủ vì lo lắng : con còn thiếu nữ thì lo con lỡ thì, con lấy chồng rồi thì lo con bị ghét,
- 10** con còn con gái thì sợ người dụ dỗ, phải mang bầu khi còn ở nhà cha, con về với chồng thì lo con làm lỗi, chung sống với chồng mà lại hiếm hoi.
- 11** Có con gái hư thân, phải canh chừng nghiêm khắc, kéo vì con mà cha nên trò cười cho thù địch, nên câu chuyện cho dân thành đàm tiếu,

- nên có tụ họp cho những người ngồi lê mách lẻo,
khiến vì con mà cha xấu hổ trước đám đông.
- 12** Trước bất cứ ai, đừng chăm chú nhìn vào sắc đẹp,
cũng đừng ngồi chung với bọn đàn bà.
- 13** Vì cũng như áo quần có rận, đàn bà có thứ gian ác của đàn bà.
- 14** Đàn ông gian ác hơn đàn bà tốt bụng, vì đàn bà trơ trên đưa đến nhục nhằn.
- 15** Tôi sẽ nhắc lại những công trình của Đức Chúa, những điều mắt thấy, tôi sẽ kể lại.
Do lời Đức Chúa mà có những công trình của Người.
- 16** Mặt trời toả sáng nhìn xuống muôn loài, vinh quang Đức Chúa bao phủ công trình Người sáng tạo,
- 17** các thánh của Đức Chúa không tài nào kể lại mọi kỳ công của Người. Đó là những kỳ công Đức Chúa toàn năng đã thực hiện
cho vũ trụ được bền vững (trước tôn nhan) vinh hiển của Người.
- 18** Người dò thấu vực thẳm và cõi lòng nhân thế, hiểu rõ toan tính của con người, vì Đấng Tối Cao am tường tất cả và đưa mắt nhìn các dấu hiệu thời gian.
- 19** Người công bố dĩ vãng và tương lai và mặc khải dấu vết của những điều bí ẩn.
- 20** Không một ý nghĩ nào Người không thấu suốt, chẳng một lời nào là bí ẩn đối với Người.
- 21** Người khôn ngoan sắp xếp những công trình vĩ đại,
vì Người hằng có từ đời đời đến muôn muôn thuở,
không cần thêm hay bớt điều gì và cũng chẳng cần ai làm cố vấn.
- 22** Mọi công trình của Người kỳ diệu biết bao ! Những gì thấy được chỉ như một ánh lửa.
- 23** Mọi vật ấy đều sống và tồn tại muôn đời để đáp ứng mọi nhu cầu cần thiết và tất cả đều vang phục Người.

24 Tất cả đều có đôi, cái này đối cái kia ;
Người không làm gì dang dở.

25 Vật này làm tôn vẻ đẹp của vật kia,
nhìn ngắm vinh quang của Người, ai mà chán
được ?

43 1 Lộng lẫy chốn cao vời, một khung trời trong vắt.
Nhìn ngắm cả bầu trời : cảnh tượng xán lạn
thay !

2 Vừa ló dạng lúc hừng đông, mặt trời liền công
bố :
"Công trình của Đấng Tối Cao kỳ diệu dường
nào !"

3 Vào chính Ngọ, mặt đất cháy khô,
dưới sức nóng mặt trời, ai nào chịu nổi ?

4 Người ta kéo bể thổi lò để tạo ra sức nóng,
nhưng mặt trời còn nóng gấp ba,
đốt cháy cả núi đồi, toả hơi nóng bỏng,
chiếu rọi những ánh nắng chói chang, làm loá
con mắt.

5 Cao cả thay Đức Chúa, Đấng làm ra mặt trời !
Theo lệnh Người, nó lên đường mau lẹ.

6 Cả vàng trắng cũng luôn đúng hẹn,
làm dấu hiệu muôn đời chỉ rõ thời gian.

7 Trăng đánh dấu các thời kỳ đại lễ,
có khi khuyết, có lúc lại tròn.

8 Người ta lấy chữ nguyệt mà đặt tên cho tháng,
theo chu kỳ tuyệt diệu, trăng cứ mãi tròn thêm,
làm đèn hiệu cho đạo binh trên chốn cao vời.
Khắp bầu trời, vàng trắng toả sáng.

9 Các vì sao lấp lánh là vẻ đẹp của bầu trời,
là đồ trang sức lộng lẫy
trên chốn cao vời của Đức Chúa.

10 Vâng lời Đấng Thánh, các vì sao sẵn sàng chờ
lệnh,
không chệnh mảng trong lúc canh đêm.

11 Hãy ngắm cầu vồng mà chúc tụng Đấng làm ra
nó,
nó thật là xán lạn huy hoàng,
uốn quanh bầu trời thành vòng cung rực rỡ ;

12 chính tay Đấng Tối Cao đã giăng lên.

13 Người ra lệnh truyền, tuyết liền sa xuống.

Người phóng những tia chớp làm phán quyết
của Người.

14 Nờ vậy, các kho hầm được mở ra và mây tựa
chim chóc bay đi.

15 Người dùng quyền năng làm cho mây đen đặc
rồi tan thành mưa đá.

16 Người nhìn, núi non liền rung chuyển,
Người muốn là gió nam,
17 Cõi đất quặn quại vì tiếng sấm của Người.
bão táp phương bắc và gió xoáy liền thổi tới.

18 Người rải tuyết như chim sa,
tuyết rơi xuống như cào cào
vẻ đẹp trắng ngần khiến mắt kinh ngạc.
Thấy tuyết rơi, lòng trí sửng sờ.

19 Người còn đổ sương giá xuống đất như đổ
muối,
sương giá đông lại thành những mũi kim.

20 Gió lạnh từ phương bắc thổi xuống
làm cho mặt nước đóng thành băng ;
băng tụ lại trên khắp mặt nước,
nước như thể mặc lấy chiến bào.

21 Gió nóng ngồn sạch núi non, đốt cháy vùng
hoang địa,
nó như ngọn lửa thiêu rụi cỏ xanh.

22 Bồng mây bay đến chữa lành tất cả,
và sau cơn nóng nực, sương xuống làm cho
cảnh vật vui tươi.

23 Theo kế hoạch của Người, Người chế ngự vực
thẳm
và trồng những hòn đảo lên trên.

24 Những người vượt biển thuật lại các hiểm nguy,
chuyện tai nghe khiến chúng ta kinh ngạc.

25 Ở đó có bao điều kỳ diệu, lạ lùng,
đủ loại thú vật và những loài thủy quái.

26 Nờ Người, sứ giả của Người thuận buồm xuôi
gió
cũng nờ lời Người, muôn vật được xếp đặt lớp
lang.

27 Kể sao cho xiết những gì muốn nói ;
tất một lời : "Người là tất cả !"

28 Làm sao đủ sức để tôn vinh Người ?
Vì chính Người là Đấng Cao Cả,

vượt trên mọi công trình Người thực hiện.

29 Đức Chúa khả uly và rất mực cao cả,
kỳ diệu thay quyền năng của Người !

30 Anh em hãy hết sức ca tụng và tôn vinh Đức
Chúa,
nhưng Người vẫn còn hơn thế nhiều.
Để tôn vinh Người, anh em hãy dốc toàn lực.
Đừng sờn lòng nản chí, dù anh em chẳng đi tới
cùng.

31 Ai đã từng thấy Người để mà thuật lại ?
Ai có thể ngợi khen Người cho cân xứng ?

32 Nhiều điều bí ẩn còn lớn lao hơn những điều kể
trên,
và ta chỉ thấy một số ít trong những việc Người
làm.

33 Quả thật, chính Đức Chúa đã làm nên tất cả,
và ban tặng khôn ngoan cho người đạo hạnh.

44 1 Giờ đây, chúng ta hãy ca ngợi những vị danh
nhân,
cũng là cha ông của chúng ta qua các thế hệ.

2 Đức Chúa đã sáng tạo nên nhiều con người
hiển hách
là các vĩ nhân từ những thuở xa xưa :

3 Có những người cai trị đất nước mình
và là những con người nổi danh về quyền lực ;
có những người cố vấn nhờ trí thông minh ;
có những người loan báo bằng các lời sấm.

4 Có những người lãnh đạo dân bằng các lời chỉ
dẫn,
bằng tài dạy dỗ dân chúng và những lời giáo
huấn khôn ngoan ;

5 có những người sáng tác những điệu nhạc du
dương,
viết ra những bài thơ bài phú ;

6 có những người giàu sang, lắm quyền nhiều thế
sống bình an hoà thuận trong nhà.

7 Hết thầy đều được người đương thời khen ngợi,
được vẻ vang trong lúc sinh thời.

8 Trong các vị, có những người lưu danh hậu thế
cho người đời ca ngợi tán dương.

9 Có những người không còn ai nhớ nữa,

họ qua đi như chẳng bao giờ có,
họ sinh ra mà như chẳng chào đời
con cháu của họ cũng thế thôi !

10 Nhưng các vị sau đây là những người đạo hạnh,
công đức của các ngài không chìm vào quên
lãng.

11 Dòng dõi các ngài luôn được hưởng một gia tài
quý báu
đó là lũ cháu đàn con.

12 Dòng dõi các ngài giữ vững các điều giao ước ;
nhờ các ngài, con cháu cũng một mực trung
thành.

13 Dòng dõi các ngài sẽ muôn đời tồn tại,
vinh quang các ngài sẽ chẳng phai mờ.

14 Các ngài được mỗ yên mà đẹp
và danh thơm mãi lưu truyền hậu thế.

15 Dân dân sẽ kể lại đức khôn ngoan của các ngài
và cộng đoàn vang tiếng ngợi khen.

16 Ông Kha-nốc đẹp lòng Đức Chúa và đã được
đưa đi.
Ông là tấm gương cho các thế hệ quay về với
Thiên Chúa.

17 Ông Nô-ê được xem là người công chính vẹn
toàn ;
trong thời thịnh nộ, ông đã trở thành một chồi
non :
nhờ có ông, mặt đất còn lại một số sót,
khi hồng thủy xảy ra.

18 Các giao ước vĩnh cửu đã được lập với ông
để không xác phạm nào còn bị hồng thủy tiêu
diệt.

19 Ông Áp-ra-ham là người cha vĩ đại của muôn
dân tộc,
vinh quang của ông chẳng ai sánh tày.

20 Lề Luật của Đấng Tối Cao, ông hằng tuân giữ
và ông được giao ước với Người.
Nơi thân xác mình, ông đã lập giao ước,
trong cơn thử thách, ông được nhìn nhận là
trung thành.

21 Vì thế, Người thề hứa với ông :
nhờ dòng dõi ông, các dân tộc được chúc lành.
Người gia tăng dòng dõi ấy nhiều như bụi đất,

tôn hậu duệ ông lên như những vì sao,
cho họ được hưởng phần gia nghiệp
từ biển này cho tới biển kia,
từ sông Cả đến tận cùng cõi đất.

22 Với ông I-xa-ác, Người cũng bảo đảm như thế,
vì ông Áp-ra-ham, thân phụ của ông.

23 Phúc lành của mọi người cũng như giao ước,
Người đặt lên đầu ông Gia-cóp.
Người cho ông cũng được hưởng phúc lành
và ban cho ông xứ sở làm gia nghiệp.
Người chia thành nhiều phần
và phân phát cho mười hai chi tộc.

45 1 Rồi từ ông Gia-cóp
xuất phát một con người phúc hậu, đẹp lòng mọi
người,
được Thiên Chúa và người đời thương mến,
đó là ông Mô-sê.
Nhớ đến ông là phải dâng lời chúc tụng.

2 Người cho ông vinh quang ngang hàng các
thánh,
cho ông nên vĩ đại khiến quân thù kinh hãi.

3 Vì lời ông nói, Người khiến các dẫu lạ phải
ngưng ;
Người làm cho ông được vẻ vang trước mặt các
vua,
ban cho ông các điều răn để truyền lại cho dân
chúng
và tỏ cho ông một chút vinh quang của Người.

4 Người thánh hoá ông vì ông tín thành và nhân
hậu,
Người chọn lựa ông trong số mọi phạm nhân.

5 Người cho ông nghe thấy tiếng Người,
dẫn ông vào trong đám mây dày đặc,
và, diện đối diện, ban cho ông các điều răn,
đó là luật ban sự sống và thông hiểu,
để dạy cho Gia-cóp biết giao ước,
cho Ít-ra-en biết các quyết định của Người.

6 Người cất nhắc anh của ông Mô-sê là ông A-ha-
ron
thuộc chi tộc Lê-vi,
một con người thánh giống như em mình.

7 Người đặt ông làm giao ước vĩnh cửu
và ban cho ông chức tư tế ở giữa dân,
cho ông diễm phúc được mang lễ phục huy
hoàng
và khoác cho ông áo choàng lộng lẫy.

8 Người mặc cho ông vẻ oai phong lẫm liệt,
trang bị cho ông vũng chãi, gọn gàng :
quần đùi, áo dài và ê-phốt.

9 Người đeo quanh ông những quả lựu,
và vô số lục lạc bằng vàng khắp châu thân
kêu leng keng theo nhịp chân ông bước,
âm thanh vang vọng khắp đền thờ,
cho con cái dân Người làm kỷ vật tưởng nhớ.

10 Người mặc cho ông áo thánh kim tuyến,
vải đỏ tía, vải điều, công trình của thợ thêu,
khăn ngực đựng thẻ xăm phán quyết, u-rim và
tu-mim,
bằng vải gai đỏ thẫm, công trình của nghệ nhân,

11 đính những viên ngọc khắc như những con dẫu
gắn trên khung vàng, công trình của thợ bạc,
có khắc chữ theo số các chi tộc Ít-ra-en
để làm kỷ vật tưởng nhớ ;

12 trên mũ tế có gắn một huy hiệu bằng vàng
khắc hàng chữ Thánh Hiến ;
đó là huy hiệu vẻ vang, công trình tuyệt vời,
được trau chuốt công phu, làm vui con mắt.

13 Trước ông, không có gì đẹp như vậy
và cũng không hề có người ngoại bang nào
được ăn mặc như thế,
chỉ trừ các con ông và dòng dõi ông đến muôn
đời.

14 Các hy lễ ông dâng được thiêu đốt hết,
mỗi ngày hai lần và cứ như thế mãi.

15 Chính ông Mô-sê đã tấn phong ông
và xức cho ông dầu thánh.
Đó là giao ước vĩnh cửu dành cho ông
và cho dòng dõi ông, bao lâu trời còn tồn tại,
để ông làm việc phụng thờ và tế lễ
cùng nhân danh Thiên Chúa mà chúc phúc cho
dân.

16 Người đã chọn ông trong mọi người phạm
để dâng lễ phẩm lên Đức Chúa,

dâng nhũ hương, cũng như hương thơm làm kỷ vật,

để xá tội cho dân.

17 Về những gì liên quan đến các điều răn, Người ban cho ông quyền phán quyết, để dạy cho Gia-cóp biết các thánh chỉ và giải thích Lễ Luật cho Ít-ra-en.

18 Những người ngoài hòa nhau chống đối ông và ghen tị với ông trong hoang địa, những người về phe Đa-than và A-vi-ram cùng bè lũ Cô-rắc bưng bưng nộ khí.

19 Đức Chúa nhìn thấy và Người chẳng ưng, nên cả lũ bị tiêu diệt trong cơn lôi đình. Người đã làm những việc lạ lùng kinh khiếp để thiêu huỷ chúng trong ngọn lửa bưng bưng.

20 Người còn cho ông A-ha-ron được thêm vinh hiển và ban cho ông phần gia nghiệp : Người chia cho ông hoa lợi đầu mùa, và nhất là dọn cho ông bánh ăn no thoả.

21 Quả vậy, Đức Chúa đã cho ông và dòng dõi ông được ăn các lễ phẩm dâng tiến Người.

22 Nhưng trong đất dân ở, ông không có phần gia nghiệp, cũng chẳng được chia phần ở trong dân, vì "Chính Ta là phần, là gia nghiệp của người".

23 Còn ông Pin-khát, con ông E-la-da là người thứ ba được vinh hiển, vì ông nhiệt tình kính sợ Đức Chúa và với tâm hồn can đảm tuyệt vời, ông đã đứng vững khi dân nổi loạn. Như vậy, ông đã làm cho Ít-ra-en được tha thứ.

24 Chính vì thế, Người đã lập với ông một giao ước bình an để ông đứng đầu coi sóc thánh điện và lãnh đạo dân, ngõ hầu ông và dòng dõi ông được giữ chức tư tế cao cả đến muôn đời.

25 Theo giao ước đã lập với vua Đa-vít, con ông Gie-sê, thuộc chi tộc Giu-đa, thì quyền thừa kế ngai vàng chỉ một người con được hưởng ;

còn quyền thừa kế phẩm chức của ông A-ha-ron,

thì cả dòng họ của ông đều được hưởng.

26 Xin Thiên Chúa ban cho anh em tâm trí khôn ngoan, để xét xử dân Người theo đường công chính, ngõ hầu những gì tốt đẹp cha ông để lại không mai một bao giờ và vinh quang của các ngài được lưu truyền cho con cháu.

46 1 Ông Giô-suê, con ông Nun là một chiến sĩ dũng cảm, là ngôn sứ kế vị ông Mô-sê. Ông thật vĩ đại xứng với tên mình, vì ông đã cứu thoát những người được chọn, đã trừng phạt những thù địch nổi dậy chống ông, để cho Ít-ra-en được hưởng phần gia nghiệp.

2 Ông hiển hách đường nào, khi vung tay lên và tuốt gươm ra để đánh các thành.

3 Trước ông, nào có ai đã được như vậy ? Chính ông đã chỉ huy các trận chiến của Đức Chúa.

4 Há chẳng phải nhờ tay ông mà mặt trời đứng lại và một ngày lại hoá thành hai ?

5 Ông kêu cầu Đấng Tối Cao, Đấng quyền năng khi ông bị quân thù bao vây tứ phía. Đức Chúa vĩ đại đã lắng nghe ông, Người cho mưa đá ào ào đổ xuống.

6 Ông xông vào đoàn quân thù địch và trên triền dốc, ông diệt hết đối phương, để chư dân biết quân đội ông được trang bị thế nào, vì ông chiến đấu trước mặt Đức Chúa.

7 Quả thật, ông Giô-suê hằng gắn bó với Đấng quyền năng và trong thời ông Mô-sê, ông đã tỏ ra trung tín, khi chính ông cũng như ông Ca-lép, con ông Giơ-phun-ne, đứng ra đương đầu với cộng đồng, ngăn cản không để dân phạm tội,

làm im bật những tiếng xì xầm không hay.

8 Vì thế, trong số sáu trăm ngàn bộ binh,
chỉ có hai ông là được cứu thoát
để đưa dân vào phần gia sản,
vào đất tràn trề sữa và mật.

9 Đức Chúa đã ban cho ông Ca-lép sức mạnh,
cường tráng mãi trong suốt tuổi già.
Người cho ông trèo lên nơi cao trong xứ
và cho dòng dõi ông được giữ làm gia sản.

10 Như thế, mọi con cái Ít-ra-en thấy được rằng
đi theo Đức Chúa là điều tốt.

11 Các thủ lãnh, mỗi vị theo danh nghĩa của mình,
là những người không đem lòng tôn thờ ngẫu
tượng,
không quay lưng phản bội Đức Chúa.
Nhớ đến các ngài là phải dâng lời chúc tụng !

12 Ước chi từ nơi an nghỉ,
xương cốt các ngài lại nở hoa !
Ước chi tên tuổi của những con người hiển
hách này
được lưu truyền nơi con cháu !

13 Ông Sa-mu-en là người
được Đức Chúa của mình yêu thương,
ông là ngôn sứ của Đức Chúa, đã thiết lập nền
quân chủ
và đã xúc dầu tấn phong những người lãnh đạo
dân.

14 Theo luật của Đức Chúa, ông xét xử cộng đồng
và Đức Chúa đã viếng thăm nhà Gia-cóp.

15 Ông được nhìn nhận là ngôn sứ vì ông trung
thành ;
qua những lời ông nói,
ông được coi là thấy thị kiến đích thực.

16 Khi bị quân thù bao vây tứ phía,
ông đã kêu cầu Đức Chúa là Đấng quyền năng
và dâng tiến một con chiên sữa.

17 Lúc ấy, từ trời cao, Đức Chúa cho sấm sét ầm
ầm,
và trong tiếng rền vang dữ dội,
Người đã cho nghe thấy tiếng Người phán,

18 Người nghiền nát các thủ lãnh thành Tia
và mọi kẻ cầm đầu quân Phi-li-tinh.

19 Trước khi an giấc ngàn thu,
ông đã chứng minh trước mặt Đức Chúa và
đáng được xúc dầu :
"Của cải, thậm chí cả giày dép, tôi đã không lấy
của một ai !"
Cũng chẳng người nào cáo tội ông.

20 Ngay cả khi đã an nghỉ, ông vẫn còn tuyên sấm,
báo cho vua biết hậu vận của vua ;
từ lòng đất, ông vẫn còn lên tiếng
nói lời sấm để xoá đi sự gian ác của dân.

47 1 Sau ông Sa-mu-en, ông Na-than xuất hiện
làm ngôn sứ trong thời vua Đa-vít.

2 Như mỡ được tách ra từ hy lễ kỳ an,
vua Đa-vít cũng được chọn giữa hàng con cái Ít-
ra-en.

3 Ông chơi với sư tử như giỡn với dê tơ,
nô với gấu như đùa với chiên nhỏ.

4 Thời niên thiếu, ông đã chẳng giết một tên
khổng lồ
mà rửa nhục cho dân, khi vung dây phóng đá
hạ tên Go-li-át ngạo mạn đó sao ?

5 Vì ông đã kêu cầu Đức Chúa Tối Cao,
Đấng ban cho ông sức mạnh
để loại trừ một kẻ thạo nghề binh đao
và nâng cao uy thế của dân tộc.

6 Bởi thế, ông được tôn vinh vì đã giết mười ngàn
tên địch ;
thiên hạ ca tụng ông, trao tặng ông triều thiên
vinh hiển
vì Thiên Chúa đã giáng phúc cho ông.

7 Ông đã đánh tan địch thù tứ phía,
tận diệt các đối thủ Phi-li-tinh ;
ông đập tan sức mạnh chúng mãi mãi.

8 Trong hết mọi việc làm,
ông dùng lời tôn vinh chúc tụng
mà ngợi khen Đấng Thánh Tối Cao ;
với trọn cả tâm tình ông hát lên những khúc
thánh thi
và yêu mến Đấng tạo thành ông.

9 Ông cất đặt ca viên,

để trước bàn thờ, họ hát những bài ca thánh thót.

10 Ông tổ chức cho các ngày lễ tăng thêm vẻ huy hoàng, và sắp xếp cho lễ lạt được hoàn hảo, để trong những ngày ấy Danh Thánh được ca khen và từ sáng sớm lời chúc tụng vang lên trong đền thánh.

11 Đức Chúa đã xoá bỏ tội lỗi của ông và nâng cao uy thế ông luôn mãi. Thiên Chúa đã thiết lập với ông một giao ước : (cho) vương quyền (ông muôn năm tồn tại), và ban cho ông ngai vinh hiển trong Ít-ra-en.

12 Sau vua Đa-vít, xuất hiện một người con thông thái, và nhờ vua, người con ấy được an nhàn thịnh vượng.

13 Vua Sa-lô-môn nắm quyền trị nước trong thời bình, Thiên Chúa đã cho ông được bốn bề yên ổn để ông dựng một ngôi nhà dâng kính Thánh Danh, và chuẩn bị xây một đền thánh bền vững muôn đời.

14 Ngài khôn ngoan biết bao ngay từ thời niên thiếu, ngài thông minh dường nào tựa dòng sông đầy ngập !

15 Sự hiểu biết của ngài bao trùm mặt đất, dụ ngôn và ẩn ngữ của ngài lan truyền khắp mọi nơi.

16 Danh tiếng ngài vang đến tận các đảo xa vời, vì hiếu hoà, ngài được người người mến chuộng.

17 Các bài ca, châm ngôn và dụ ngôn cũng như các lời giải thích của ngài khiến mọi xứ phải trầm trồ khen ngợi.

18 Nhân danh Đức Chúa là Thiên Chúa, Đáng được gọi là Thiên Chúa của Ít-ra-en, ngài đã gom vàng như đồng sắt, đã chất bạc như đồng chì.

19 Thế mà ngài đã trao thân cho bọn đàn bà con gái, biến thân xác ngài thành nô lệ.

20 Ngài đã bôi nhọ vinh quang, làm ô danh dòng dõi khiến cơn thịnh nộ giáng xuống trên con cháu và họ phải khổ đau vì sự điên dại của ngài.

21 Vương quyền bị chia đôi, từ Ép-ra-im nổi lên một vương quốc phản loạn.

22 Nhưng Đức Chúa đã không dứt nghĩa đoạn tình, cũng không huỷ bỏ lời nào đã hứa. Người không loại trừ con cháu kẻ Người đã tuyển chọn, không tận diệt dòng dõi kẻ yêu mến Người. Người đã cho nhà Gia-cóp một số còn sót lại, và từ vua Đa-vít, Người cho đâm ra một nhánh rễ.

23 Rồi vua Sa-lô-môn an nghỉ với cha ông, để lại một người nối ngôi thuộc dòng dõi mình, một kẻ điên khùng nhất trong dân, chẳng một chút thông minh hiểu biết : đó là vua Rơ-kháp-am, kẻ đã thúc đẩy dân nổi loạn.

24 Vua Gia-róp-am, con ông Nơ-vát, đã xúi Ít-ra-en phạm tội, đã đưa Ép-ra-im vào con đường tội lỗi. Tội lỗi của họ mỗi ngày một gia tăng, khiến họ bị đưa ra khỏi xứ.

25 Họ đã tìm cách làm mọi điều xấu xa, cho đến khi hình phạt giáng xuống trên họ.

48 1 Rồi ông Ê-li-a xuất hiện, ông là vị ngôn sứ chẳng khác nào ngọn lửa, lời của ông tựa đuốc cháy bùng bùng.

2 Ông khiến cho nạn đói hoành hành trong dân, và do lòng nhiệt thành, ông làm cho số dân giảm bớt.

3 Ông dùng lời Thiên Chúa mà đóng cửa trời, và ba lần cũng cho lửa đổ xuống.

4 Thừa ông Ê-li-a, ông đã làm bao việc lạ lùng, ông thật là vinh quang hiển hách ! Ai có thể tự hào được nên giống như ông ?

5 Ông dùng lời của Đấng Tối Cao
mà làm cho một kẻ chết chỗi dậy,
thoát khỏi tay tử thần và cõi âm ty.

6 Ông đã đẩy các vua vào cõi chết,
và xô người quyền thế xuống khỏi giương.

7 Tại núi Xi-nai, ông đã nghe lời khiển trách,
trên núi Khô-rép, ông đã nghe án trừng phạt.

8 Ông đã xúc dầu tấn phong các vua để họ cầm
quyền xét xử,
và xúc dầu cho các ngôn sứ để họ nói nghiệp
ông.

9 Ông đã được cất lên giữa đám lửa xoáy như
cơn lốc,
trên chiếc xe do ngựa đỏ như lửa kéo đi.

10 Trong những lời khiển trách vào thời sẽ đến,
ông đã được nêu danh,
để làm nguôi cơn giận của Thiên Chúa
trước khi cơn thịnh nộ bùng lên,
để đưa tâm hồn cha ông trở lại với con cháu,
và tái lập các chi tộc Gia-cóp.

11 Phúc cho ai được nhìn thấy ông,
và cho kẻ được an nghỉ trong tình yêu Thiên
Chúa,
vì cả chúng tôi, chắc chắn cũng sẽ được sống.

12 Khi ông Ê-li-a được ẩn trong cơn lốc,
thì ông Ê-li-sa được đầy thần khí của người.
Suốt đời ông Ê-li-sa,
không thủ lãnh nào có thể làm ông lung lạc,
cũng chẳng ai khuất phục được ông.

13 Đối với ông, chẳng có gì là quá sức,
ngay cả khi ông đã qua đời,
thân xác ông vẫn còn giữ năng lực của một
ngôn sứ.

14 Lúc sinh thời, ông đã làm nhiều dấu lạ,
sau khi chết, ông vẫn còn thực hiện những điềm
thiên.

15 Dù đã xảy ra những điều ấy,
dân vẫn không chịu sám hối ăn năn,
cũng chẳng màng lìa xa tội lỗi,
đến nỗi phải đi lưu đày biệt xứ,
phải tản mác khắp nơi.

16 Cả đám dân chỉ còn sót lại một số nhỏ

và một thủ lãnh thuộc nhà Đa-vít.
Trong đám họ, một số người làm những việc
lành,
những việc đẹp lòng Chúa,
một số khác lại tăng thêm tội lỗi.

17 Vua Khít-ki-gia đã củng cố thành đô,
và dẫn nước vào bên trong thành.
Vua dùng sắt đục đá tảng, để làm hồ chứa
nước.

18 Thời vua Khít-ki-gia trị vì,
vua Xan-khê-ríp đem quân tiến đánh,
và cử ông Ráp-xa-kê làm tướng chỉ huy.
Ông này đã kiên cố ngạo mạn
giơ tay chống lại Xi-on.

19 Bấy giờ dân thành Giê-ru-sa-lem bồi hồi run sợ,
tay chân lẩy bẩy rụng rời,
họ quần quai đau đớn như phụ nữ lúc sinh con.

20 Họ giơ tay hướng về Đức Chúa,
cầu khẩn Người là Đấng nhân hậu.
Từ trời cao, Đấng Thánh liền nghe lời họ kêu
xin,
Người dùng ông I-sai-a mà giải thoát họ.

21 Người đã phá tan doanh trại quân Át-sua :
thiên sứ của Người đã tiêu diệt chúng.

22 Quả thật, vua Khít-ki-gia đã làm Đức Chúa vui
lòng,
và kiên vững theo đường lối của tổ phụ Đa-vít,
như ông I-sai-a đã truyền ; ông là vị ngôn sứ
cao cả,
luôn trung thành thuật lại các thị kiến.

23 Thời ấy, nhờ ông, mặt trời đã lùi lại,
và nhà vua được sống lâu hơn.

24 Ông được đầy thần khí,
nên đã nhìn thấy trước những sự việc thời cuối
cùng,
và đã ủi an những người sầu khổ tại Xi-on.

25 Ông đã tỏ bày những việc sẽ đến
và những điều bí ẩn trước khi chúng xảy ra,
mãi cho tới muôn đời.

49 1 Người ta vẫn nhớ đến vua Giô-si-gia
như một tổng hợp các thứ hương thơm ngát

được nhà chuyên môn pha chế cách tinh vi.
Nhớ đến vua, chẳng khác nào mật ong trong
miệng,
hay khúc nhạc du dương giữa tiệc rượu linh
đình.

2 Vua đã theo đường ngay nẻo chính,
làm cho dân sấm hối ăn năn,
và triệt hạ các đồ ghê tởm của phường vô đạo.

3 Vua đã hướng lòng về Đức Chúa,
và chấn hưng đời sống đạo của dân
trong thời buổi Lễ Luật bị coi thường.

4 Ngoài các vua Đa-vít, Khít-ki-gia và Giô-si-gia,
tất cả các vua đều phạm hết tội này đến tội khác
;
các vua Giu-đa đều đã bị loại bỏ
vì đã bỏ Lễ Luật của Đấng Tối Cao.

5 Quả thật, họ đã trao quyền lực của mình cho kẻ
khác,
và vinh quang của mình cho một dân ngoại
bang.

6 Chúng thiêu huỷ thành được tuyển chọn, nơi có
Đền Thờ,
và phá tan hoang mọi đường phố,
như lời tiên báo của ông Giê-rê-mi-a, người đã
bị ngược đãi.

Ngay trong dạ mấu thân, ông đã được thánh
hiến làm ngôn sứ,
để nhỏ, để phá và để huỷ, nhưng cũng để xây
và để trồng.

8 Ông Ê-dê-ki-en đã nhìn thấy một thị kiến
về vinh quang Thiên Chúa được tỏ ra cho ông
trên chiếc xe có các thần hộ giá.

9 Ông nhớ đến quân thù bị mưa lũ vùi dập,
và ủng hộ những ai theo nẻo chính đường ngay.

10 Phần mười hai ngôn sứ khác,
ước chi từ nơi an nghỉ, xương cốt các ông lại nở
hoa.
Quả vậy, các ông đã ủi an và giải thoát nhà Gia-
cóp,
vì các ông luôn vững lòng trông cậy.

11 Ca tụng ông Đơ-rúp-ba-ven thế nào đây ?
Ông như chiếc ấn trên tay phải.

12 Và cũng làm thế nào
để ca tụng ông Giê-su-a, con ông Giô-xa-đác ?
Trong cuộc đời, các ông đã tái thiết Đền Thờ,
để xây cất Thánh Điện dâng kính Đức Chúa
và mãi mãi tôn vinh Người.

13 Ông Nơ-khe-mi-a cũng để lại những kỷ niệm
đậm đà :
chính ông đã dựng lại tường thành đổ nát,
đã sửa sang các cổng và then cài,
đã tái thiết nhà cửa cho chúng ta.

14 Trong số những người được dựng nên ở trần
gian,
chẳng có ai giống như ông Kha-nốc,
vì ông được cất lên khỏi cõi đất này.

15 Trong số những người đã sinh ra trên đời,
chẳng có ai sánh được như ông Giu-se :
với anh em, ông là người lãnh đạo,
với dân tộc, ông là người nâng đỡ.
Hài cốt của ông được quý trọng, được giữ gìn.

16 Các ông Sêm và Sết được người đời ca tụng ;
nhưng trong số sinh linh được tạo thành,
ông A-đam chiếm chỗ ưu việt.

50 1 Ông Si-môn là thượng tế, con ông Ô-ni-a.
Trong cuộc đời, chính ông đã trùng tu ngôi nhà
Thiên Chúa,
lúc sinh thời, đã củng cố Đền Thờ.

2 Ông đã cho xây nền móng cao gấp đôi,
và xây cao chân tường bọc quanh Thánh Điện.

3 Vào thời ông, người ta đào bể chứa nước,
là cái hồ có kích thước bằng bể đồng thời xưa.

4 Vì lo lắng muốn bảo vệ dân khỏi bị tàn phá,
ông đã củng cố thành phòng khi bị vây hãm.

5 Ông uy nghi biết mấy giữa đám dân,
khi ông bước ra khỏi Nơi Cực Thánh !

6 Ông tựa sao mai ngời sáng giữa tầng mây,
như vàng nguyệt vào những đêm rằm,
như thái dương chói lọi trên Đền Thờ Đấng Tối
Cao,
như cầu vồng rực rỡ giữa đám mây huy hoàng.

8 Ông ví như đoá hồng tươi nở giữa mùa xuân,

như cây huệ mọc bên bờ nước, tựa chồi non Li-băng giữa mùa hè.

9 Ông khác nào hương trầm nghi ngút cháy trong lư,

tựa bình vàng nguyên khối cần đá quý đủ loại.

10 Ông tựa cây ô-liu nặng trĩu quả ngon, như cây bách vươn cao đến tận ngàn mây thăm.

11 Khi ông nhận lấy lễ phục huy hoàng, và khoác áo choàng lộng lẫy, khi ông tiến lên bàn thánh, thì ông làm cho Nơi Thánh được rạng ngời vinh quang.

12 Khi ông đứng cạnh lò thiêu để bên trên bàn thờ, và nhận từ tay hàng tư tế các phần lễ vật, thì anh em tư tế đứng vòng quanh ông theo hình một triều thiên vinh hiển, như đám cây hương bá núi Li-băng.

Đứng quanh ông như những thân cây thiên tuế là toàn thể con cái A-ha-ron với lễ phục huy hoàng,

tay mang các lễ phẩm tiến dâng lên Đức Chúa, trước mặt toàn thể cộng đồng Ít-ra-en.

14 Trong lúc cử hành các nghi lễ tại bàn thờ, ông sắp xếp các lễ phẩm dâng kính Đấng Tối Cao Toàn Năng.

15 Ông giơ tay trên chén, rồi làm lễ rưới rượu nho và đổ xuống chân bàn thờ, như hương thơm làm vui lòng Đấng Tối Cao, Vua vũ trụ.

16 Bảy giờ con cái A-ha-ron cất tiếng tung hô, thổi kèn đồng, tạo nên một âm thanh vang dội, để mời gọi dân tưởng nhớ Đấng Tối Cao.

17 Tức khắc toàn dân cùng phủ phục sát đất mà thờ lạy Đức Chúa của họ, là Đấng Toàn Năng và là Thiên Chúa Tối Cao.

18 Đoàn ca viên hát bài ca ngợi, tiếng hát vang lừng, cung điệu du dương.

19 Dân chúng dâng lời van xin và cầu khẩn lên Đức Chúa Tối Cao là Đấng nhân từ, cho đến khi nghi lễ kính Đức Chúa

và buổi cử hành phụng tự đã hoàn thành.

20 Bảy giờ ông Si-môn bước xuống, giơ tay trên toàn thể cộng đồng con cái Ít-ra-en, và đọc lời chúc lành của Đức Chúa ; như thế ông được vinh dự xướng lên Thánh

Danh Ngươi.

21 Một lần nữa dân chúng lại phủ phục, để đón nhận phúc lành từ Đấng Tối Cao.

22 Giờ đây hãy chúc tụng Thiên Chúa muôn loài, Đấng đã làm những điều vĩ đại ở khắp nơi, Đấng đã làm cho đời sống chúng ta nên cao quý ngay từ thuở ta còn trong lòng mẹ, và đối xử với chúng ta theo lòng lân tuất của

Ngươi.

23 Xin Thiên Chúa ban cho tâm hồn chúng ta niềm hoan hỷ,

và cho đời chúng ta được hưởng phúc bình an, tại đất Ít-ra-en đến muôn thuở muôn đời !

24 Xin Thiên Chúa hằng tỏ lòng lân tuất với chúng ta,

và giải cứu chúng ta trong những ngày chúng ta đang sống !

25 Hồn tôi giận ghét hai dân tộc, còn dân thứ ba chẳng phải là một dân :

26 Đó là bọn người sống trên núi Xê-ia, rồi người Phi-li-tinh,

và đám dân ngu xuẩn ở vùng Si-khem.

27 Cuốn sách này ghi lại một giáo huấn đầy khôn ngoan và hiểu biết của ông Giê-su, con ông Xi-ra, cháu ông E-la-da,

người thành Giê-ru-sa-lem.

Sự khôn ngoan chất chứa trong tâm hồn, ông đã đem truyền bá chẳng khác nào mưa

tuôn.

28 Phúc cho ai nghiền ngẫm những lời này ! Ai ghi vào tâm khảm, ắt sẽ được khôn ngoan.

29 Quả thật, nếu đem ra thực hành, họ sẽ nên kiên cường trong hết mọi hoàn cảnh. Bởi vì ánh sáng của Đức Chúa sẽ chiếu soi đường nẻo họ đi.

51 1 Lạy Đức Chúa là Vua, con xin cảm tạ Ngài,
ca ngợi Ngài là Thiên Chúa, Đấng cứu độ con.
Con cảm tạ danh Ngài.

2 Ngài quả là Đấng bảo vệ và trợ giúp con,
Ngài đã cứu thân con khỏi hư mất,
xin cứu con thoát khỏi lưới dò
của kẻ chuyên đặt điều vu khống, và kẻ ưa nói
lời điêu ngoa.
Khi con gặp kẻ thù chống đối,
Ngài đã thương trợ giúp và giải thoát con.

3 Nhờ uy danh cao cả, và chiếu theo lòng lân tuất
vô biên của Ngài,
Ngài đã giải thoát con
khỏi những kẻ rình cắn xé con, chực nuốt trứng,
khỏi tay những kẻ tìm hại mạng sống con,
khỏi bao khốn quẫn con hứng chịu,

4 khỏi đám lửa vây quanh làm con ngạt thở,
khỏi ngọn lửa không do con đốt lên,

5 khỏi lòng vực sâu âm phủ,
khỏi lưới nhơ bẩn, khỏi lời điêu ngoa,

6 khỏi hoạ vu oan do kẻ gian tà sàm tấu.
Mạng con đã kề sát tử thần, đời con đã gần đáy
âm ty.

7 Con đã bị tư bề vây hãm mà chẳng có người trợ
giúp con.
Con đưa mắt tìm người cứu giúp, nhưng chẳng
thấy một ai.

8 Bây giờ, lạy Đức Chúa, con nhớ lại lòng lân tuất
của Ngài,
và tưởng nhớ bao việc Ngài làm từ muôn thuở :
Ngài đã giải thoát những ai cậy trông Ngài,
và cứu họ khỏi tay thù địch.

9 Từ cõi đất, tôi dâng lời cầu khẩn,
xin Chúa cứu tôi thoát khỏi tử thần.

10 Tôi kêu cầu Đức Chúa là Cha của Chúa tôi :
"Xin đừng bỏ rơi con trong những ngày khốn
quẫn,
khi bè lũ kiêu căng hoành hành
mà chẳng có người nào trợ giúp.
Con sẽ không ngừng ca ngợi Thánh Danh
và hát lên bài ca cảm tạ."

11 Ngài đã đoái nghe lời con cầu khẩn,

vì đã cứu con khỏi diệt vong,
và giải thoát con khỏi thời tai hoạ.

12 Bởi thế, con xin cảm tạ và ca ngợi Ngài,
và xin chúc tụng danh Đức Chúa.

13 Thời còn trẻ, trước khi bôn ba đây đó,
tôi đã công nhiên tìm kiếm đức khôn ngoan
khi dâng lời cầu nguyện.

14 Nơi Thánh Điện, tôi hằng cầu xin,
và cho đến mãn đời, tôi vẫn tìm kiếm đức khôn
ngoan.

15 Như hoa tươi nở, tựa chùm nho chín,
đức khôn ngoan làm hoan hỷ lòng tôi.
Chân tiến bước trên đường ngay nẻo chính,
tôi dõi theo đức khôn ngoan từ thuở còn thanh
xuân.

16 Chỉ lắng tai một chút mà tôi đã hấp thụ được,
và tìm thấy cho bản thân một giáo huấn dồi dào.

17 Trong đức khôn ngoan, tôi tiến lên mãi,
và tôi sẽ tôn vinh Thiên Chúa,
Đấng đã cho tôi được khôn ngoan.

18 Vì tôi đã cương quyết sống theo đức khôn
ngoan,
tôi hằng say tìm điều thiện và sẽ không xấu hổ
thẹn thùng.

19 Trong đức khôn ngoan, hồn tôi đã phấn đấu,
và chuyên cần tuân giữ Lề Luật.
Tôi đã giơ tay lên trời, tôi khóc than vì thiếu hiểu
biết.

20 Tôi đã hướng lòng về đức khôn ngoan,
và khi giữ mình trong sạch, tôi tìm được đức
khôn ngoan.
Tôi đã để tâm tìm hiểu ngay từ đầu, nên tôi sẽ
không bị ruồng bỏ.

21 Tâm can tôi những bồn chồn tìm kiếm đức khôn
ngoan,
vì thế, tôi đạt được kho tàng quý giá.

22 Đức Chúa đã ban thưởng cho tôi tài lợi khẩu,
và tôi đem sử dụng để ca tụng Người.

23 Hỡi những người không được giáo huấn,
hãy đến gần tôi và thụ huấn với tôi.

24 Sao các bạn nói mình còn thiếu những điều ấy,

và tâm hồn các bạn còn khát khao nhiều như vậy ?

25 Tôi đã mở miệng và lên tiếng :

Hãy thu nhận những điều ấy, không phải trả đồng nào.

26 Hãy tra cổ vào ách, và đón nhận giáo huấn vào tâm hồn ;

giáo huấn này, các bạn có thể tìm thấy ngay ở bên cạnh mình.

27 Hãy đưa mắt nhìn : tôi đâu có vất vả bao nhiêu, và chính tôi đã được nghỉ ngơi an nhàn.

28 Hãy đón nhận giáo huấn, dù phải mất nhiều bạc, nhưng nhờ đó bạn sẽ thu được lắm vàng.

29 Ước chi tâm hồn các bạn được hoan hỷ, vì Đức Chúa đầy lòng thương xót từ bi, và các bạn đừng xấu hổ khi ca tụng Người.

30 Việc phải làm, các bạn hãy hoàn tất trước thời hạn,

và Đức Chúa sẽ ban cho các bạn phần thưởng vào thời buổi của Người.

Đó là lời khôn ngoan của ông Giê-su, con ông Xi-ra.